LIPERIN KUNTA **Maa-aines- ja ympäristölupapäätös 1/2026**
Rakennus- ja ympäristölautakunta

Annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella 7.10.2026

ASIA Lupa maa-ainesten ottamiseen ja murskaamiseen tilan Lipevaara RN:o 46:34 alueella Liperin kunnan Vaivion kylässä. Päätös sisältää ratkaisun maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaiseen aloituslupahakemukseen muutoksenhausta huolimatta.

HAKIJA Kuljetus ja Kuormaus Judin Oy

SIJAINTI Lupahakemuksen mukainen kohde sijaitsee Polvijärventie varrella noin 8 kilometrin päässä Ylämyllyltä. Suunnitelma-alue on mäntyvoittoista sekametsää, eikä alueella ole aikaisemmin ollut maa-ainesten ottoa. Alueen eteläpuolella on toiminnassa olevia maa-ainesten ottoalueita.

Alue sijoittuu Konivaaran 1E-luokan pohjavesialueelle (vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue, jonka pohjavedestä pintavesi- ja maaekosysteemi on suoraan riippuvainen). Liperin kunnan vedenottamo sijaitsee noin 1,5 kilometrin etäisyydellä ottoalueesta.

Lähin vakituinen asutus on noin 610 metrin etäisyydellä alueesta.

KAAVATILANNE, SUOJELUALUEET

Pohjois-Karjalan maakuntakaavassa alueen eteläosassa on merkintä EO-1-p (vähintään seudullista merkitystä omaava soranottoalue) ja pohjoisosassa merkintä MU (maakunnallisesti ja seudullisesti ulkoilun kannalta tärkeä maa- ja metsätalousvaltainen alue). Joensuun seudun yleiskaavassa 2020 lupahakemusalueen pohjoisosa on maa- ja metsätalousaluetta (M) ja eteläosassa on merkintä eo/mu (seudullisesti merkittävä maa-ainesten ottoalue, jossa maa-ainesten ottotoimintaa ei ole tarkoitus jatkaa voimassa olevan maa-ainesluvan umpeuduttua). Ylämyllyn osayleiskaavassa alue on maa- ja metsätalousvaltaisa aluetta (M). Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa.

Suunnitelma-alueella ei ole luonnonsuojelu- tai Natura-alueita, muinaisjäännöksiä tai muita arvokkaita kohteita. Suunnitelma-alueen luoteispuolella noin 45 metrin päästä alueesta alkaa Munakukkula-Niinivaara Natura 2000 -alue.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa. Toiminta on ympäristölupavelvollista ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7 e mukaan.

Maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva

ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

Lupaa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta voi hakea ympäristönsuojelulain 199 §:n ja maa-aineslain 21 §:n perusteella.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain 7 §:n ja ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (VNa ympäristönsuojelusta 713/2014) 2 §:n kohdan 6 a ja b mukaan lupahakemuksen käsittelee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille 29.1.2026.

LUPATILANNE

Alueella ei ole aikaisempaa maa-aines- ja ympäristölupaa.

TOIMINTA HAKEMUSALUEELLA

Ottamistoiminta

Alueelta otetaan soraa, josta osa jalostetaan erikokoisiksi murskelajikkeiksi. Kiviaines käytetään yleiseen rakentamiseen sekä teiden tekoon, parantamiseen ja kunnossapitoon.

Lupahakemusta koskevan alueen kokonaispinta-ala on 5,32 ha, josta varsinaista ottamisaluetta on noin 5,14 ha. Haettava kokonaisottomäärä on 365 000 m^3ktr, ja lupaa haetaan kymmeneksi vuodeksi.

Ottaminen ulotetaan korkotasolle +111,00 (N2000), jolloin suojakerrospaksuudeksi pohjaveteen jää vähintään viisi metriä. Alueelle rakennetaan erillinen tukitoimintojen alue, jossa säilytetään ottamistoiminnassa käytettäviä kaivinkoneita ja pyöräkuormaajia. Alue toimii myös tankkauspaikkana. Tukitoiminta-alueen pohjarakenteet tiivistetään siten, polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen estetään.

Ottamistoiminnan jälkeen alue liitetään jälkihoidon avulla mahdollisimman luontevasti ympäristöönsä ja alue palautetaan metsätalouskäyttöön. Jälkihoito pyritään tekemään alueelta kuorituilla pintamailla, jotka varastoidaan ottamistoiminnan ajaksi ottoalueen reunoille. Alueen annetaan metsittyä luontaisesti. Tarvittaessa käytetään apuna puuntaimia. Alueelle jäävät luiskat muotoillaan 1:2,5 kaltevuuteen tai loivemmiksi ja sulautetaan maastoon saumattomasti soveltuviksi.

Kulku alueelle tapahtuu Polvijärventieltä lähtevän liittymän kautta.

Murskaus

Lupaa murskaukseen haetaan maa-ainesluvan tavoin kymmeneksi vuodeksi. Arvioitu tarve murskaukselle on kerran vuodessa. Yksi murskausjakso kestää 3-4 viikkoa ja sen aikana tuotetaan tyypillisesti noin 10 000-40 000 tonnia mursketta.

Murskauslaitteisto ja muut murskauksessa tarvittavat koneet tuodaan alueelle murskausjakson ajaksi ja viedään pois toimintajakson päätyttyä. Murskaus tehdään nykyaikaisilla sähkö- tai dieselkäyttöisillä murskauslaitoksilla, ja murskauksen tekee luvanhakija itse. Laitteistoon kuuluu myös seuloja ja kuljettimia. Murskausasema sijoitetaan lähelle ottorintausta, jolloin murskauksen aiheuttamien ympäristöhaittojen (melu, pöly ja tärinä) leviäminen ympäristöön jää mahdollisimman vähäiseksi. Murskausaseman eri laitteiden alla on teräksiset suoja-altaat tai tiiviistä maa-aineksesta rakennettu 0,5 metrin paksuinen tiivistetty kerros. Murskauksessa käytettävä polttoaine varastoidaan tukitoiminta-alueella lukittavissa kaksoisvaippasäiliöissä, jotka on varustettu lapon- ja ylitäytönestimellä.

Murskaustoiminnan päivittäiset toiminta-ajat ovat:
- murskaus ma-pe klo 7-22
- rikotus ma-pe klo 8-18
- kuormaaminen ja kuljetus ma-pe 6-22 ja la 7-18.

TOIMINNASSA SYNTYVÄT PÄÄSTÖT JA NIIDEN VÄHENTÄMINEN

Päästöt vesiin ja maaperään

Toiminnassa otetaan huomioon alueen sijoittuminen 1E-luokan pohjavesialueelle. Alueelle pystytetään pohjavesialueesta varoittava Pohjavesi-kyltti. Murskausaseman eri laitteiden alla käytetään teräksistä suoja-allasta tai maa-aineksesta rakennettua tiivistä kerrosta. Polttoaineet ja ottamistoiminnassa käytettävä kalusto säilytetään tukitoimintojen alueella, jonka maaperä on suojattu vuotojen varalta. Myös tankkaus tapahtuu tukitoiminta-alueella. Tankkauspaikalla ja työkoneissa on imeytysmateriaalia mahdollisten vuotojen varalta. Vuodon sattuessa alue puhdistetaan välittömästi ja pilaantunut maa-aines toimitetaan luvanvaraiseen vastaanottopaikkaan jatkokäsittelyä varten. Kalustoa ei huolleta, korjata tai pestä alueella tai sen välittömässä läheisyydessä.

Ottamisalueella jätetään vähintään viiden (5) metrin koskematon suojamaakerrospaksuus pohjaveden pintaan nähden. Tukitoiminta-alueen kohdalla suojamaakerroksen paksuus on lähes 9 metriä.

Melu ja tärinä

Melua syntyy rikotuksessa, kiviaineksen murskauksessa ja lastauksessa sekä läjitys- ja kuljetustoiminnassa. Melua voidaan vähentää muun muassa toimintojen sijoittelulla, laitteiston kunnossapidolla ja huollolla sekä murskainten oikeanlaisilla kumituksilla. Melusta ei arvioida olevan haittaa, koska kivenmurskauksen melu leviää haitallisena 500 metrin etäisyydelle ja lähin asutus sijaitsee suunnitelma-alueesta yli 600 metrin päässä. Lisäksi suunnitelma-aluetta ympäröivä metsä vähentää melun etenemistä.

Toiminnasta aiheutuva tärinä arvioidaan hyvin paikalliseksi, eikä siitä aiheudu haittaa lähiympäristölle, koska lähimpään asutukseen on matkaa yli 600 metriä.

Päästöt ilmaan
Pölyä syntyy soran seulonnassa, murskauksessa, lastauksessa ja kuljetuksessa. Pölyn syntymistä ja leviämistä voidaan estää muun muassa murskauslaitoksen ja varastokasojen sijoittelulla sekä pitämällä murskauslaitokselta tulevan murskeen pudotuskorkeus mahdollisimman matalana. Alueelle johtavan tien pölyämistä ehkäistään kastelemalla vedellä. Koneiden ja laitteiden päästöjä minimoidaan säännöllisellä huollolla ja kunnossapidolla.

Jätteet
Toiminnassa syntyvä yhdyskuntajäte sekä paperi ja pahvi kerätään umpinaiseen jäteastiaan ja toimitetaan jatkokäsittelyyn. Toiminnassa mahdollisesti syntyviä vaarallisia jätteitä ei säilytetä alueella, vaan ne toimitetaan urakoitsijan huoltokorjaamolle, josta ne toimitetaan asianmukaiseen käsittelypaikkaan. Alueella syntyvät jätevedet kerätään umpisäiliöön ja toimitetaan jäteveden puhdistamolle.

KAIVANNAISJÄTTEEN JÄTEHUOLTOSUUNNITELMA

Hakemus sisältää arvion syntyvän kaivannaisjätteen määrästä ja suunnitelman sen hyödyntämisestä.

TOIMINTAAN LIITTYVÄT RISKIT JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Onnettomuusriskiä aiheuttavat murskaimen, seulontayksiköiden ja työkoneiden polttoainevuodot, toimintahäiriöt tai mahdolliset tulipalot. Lisäksi riskiä aiheuttaa mahdollinen ilkivalta.

Alue rajataan nauhoilla jyrkkien rintausten kohdilta ja alueelle pystytetään jyrkänteestä varoittavia tauluja. Polttoaineet ja kalusto säilytetään suojatulla alustalla. Työkoneiden polttoainevuotoja ehkäistään säännöllisellä huollolla ja työkoneisiin varataan imeytysmateriaalia. Alueella työskentelevät henkilöt perehdytetään toimintaan onnettomuustilanteissa, ja jotta alueella työskentelevät henkilöt ovat tietoisia pohjaveden saastumisriskistä, alueelle pytytetään pohjavesialueesta varoittava kyltti.

Toimintahäiriön sattuessa toiminta pysäytetään ja vika korjataan. Kemikaalivuodon sattuessa ryhdytään välittömästi torjuntatoimiin estämällä lisävuodot sekä poistamalla likaantunut maa-aines ja toimittamalla se asianmukaiseen käsittelypaikkaan. Mahdollisista onnettomuuksista ilmoitetaan aina valvovalle viranomaiselle ja pelastuslaitokselle. Vahinkotapausten varalle on tehty valmiussuunnitelma, joka on lupahakemuksen liitteenä.

TOIMINNAN TARKKAILU JA RAPORTOINTI

Toiminnasta pidetään työmaapäiväkirjaa, johon merkitään tuotantomäärät, laitteiden mahdolliset huoltotoimenpiteet ja poikkeukselliset tapahtumat, kuten onnettomuudet. Myös jätteiden toimituksista pidetään kirjaa. Päästöjä seurataan aistinvaraisesti. Maa-ainesten vuosittainen ottomäärä raportoidaan sähköisesti NOTTO-rekisteriin.

Pohjaveden pinnankorkeuden ja laadun tarkkailua esitetään tehtäväksi viereisen Savon Kuljetus Oy:n maa-ainesalueen pohjaveden tarkkailuputkesta. Tarvittaessa voidaan asentaa uusi havaintoputki. Hakija esittää, että pohjavesinäytteet otetaan toiminnan alussa ja lopussa sekä vuosittain siten, että joka kolmas vuosi tehdään laajempi tutkimus ja välivuosina suppeampi tutkimus. Laajemmassa tutkimuksessa pohjavedestä analysoidaan haju, sameus, väri, pH, happi, kemiallinen hapenkulutus, sähkönjohtavuus, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, öljyhiilivedyt, liukoiset pitoisuudet: rauta, mangaani, kadmium, koboltti, kupari, lyijy, nikkeli, seleeni, sinkki ja vanadiini. Välivuosina analysoidaan haju, sameus, väri, happi, pH, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, kloridi, nitraatti, kokonaiskovuus ja kemiallinen hapenkulutus. Pohjaveden pinnantasot mitataan näytteenoton yhteydessä.

ASIAN KÄSITTELY

Hakemuksen vireille tulosta on tiedotettu kuuluttamalla kunnan ilmoitustaululla ja verkkosivuilla sekä paikallislehti Kotiseutu-uutisissa. Hakemus liitteineen on ollut nähtävillä kunnan verkkosivuilla ja Liperin kunnan elinympäristöpalveluissa kuulutusajan 18.2.-27.3.2026.

MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

Kuulutusaikana on kuultu lähinaapureita, yhteensä 10 kiinteistönomistajaa. Kuulluista 4 osallistui määräaikaan mennessä kirjeitse tai sähköpostitse kuulemiseen.

Viereisellä Savon Kuljetus Oy:llä ei ollut hakemuksesta huomautettavaa.

Finavia Oyj toteaa mielipiteessään, että toiminnan suunnittelussa ja itse toiminnassa on huomioitava Joensuun lentoaseman läheisyys. Maa-ainesten oton ja murskauksen aikana on tarkkailtava pölyämistä ja huolehdittava tarvittavasta pölynsidonnasta. Mikäli ilmenee tarvetta räjäytyksille, niitä ei saa tehdä ilman lentoaseman lennonjohdon lupaa. Toiminta ei saa millään tavalla vaarantaa lentoturvallisuutta ja toiminta on voitava keskeyttää, jos toiminnasta aiheutuu lentoturvallisuutta vaarantavia pöly- ym. päästöjä. Finavia edellyttää, että luvan hakijan on ilmoitettava toimijan yhteystiedot Joensuun lentoasemalle ja lennonjohtoon.

Itä-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosasto toteaa, että suunnittelualue sijoittuu lähimmillään 60 metrin päähän Polvijärventien keskilinjasta mitattuna. Alueelle on Polvijärventieltä liittymä, jonka käyttötarkoitus mahdollistaa maa-aineksen ottamistoiminnan. Itä-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosasto

muistuttaa, että Polvijärventien liittymäalue tulee pitää puhtaana kuljetusten mukana kantautuvasta maa-aineksesta.

Yhdessä naapurien kuulemisessa toivotaan, että tie pysyy hyvässä käyttökunnossa.

Naapurien mielipeet ovat lupahakemuksen liitteenä.

LAUSUNNOT

Hakemuksen vuoksi pyydettiin lausunto Lupa- ja valvontavirastolta ja Pohjois-Karjalan Ympäristöterveydeltä.

Pohjois-Karjalan Ympäristöterveys on antanut hakemuksesta 27.3.2026 päivätyn lausunnon, jossa todetaan mm. seuraavaa:

- toiminnasta aiheutuva melutaso lähimmissä asunnoissa ei saa ylittää sosiaali- ja terveysministeriön asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista annetun asetuksen (545/2015) melutason toimenpiderajoja: päiväajan keskiäänitaso (klo 7-22) 35 dB (A) ja yöajan keskiäänitaso (klo 22-7) 30 dB (A). Tarvittaessa melutasoa tulee mitata, ja raja-arvojen ylittyessä ryhtyä toimenpiteisiin haitan pienentämiseksi.

- toiminnasta ei saa aiheutua terveydensuojelulain mukaista terveyshaittaa pölystä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Toimija on velvollinen torjumaan pölyhaittoja niin, että terveyshaittaa ei synny ja tarvittaessa pölyn leviämistä tulee estää esim. kastelulla ja maaperän muotoilulla.

- pohjaveden suojeluun ja toiminnan vaikutusten seurantaan tulee kiinnittää toiminnassa erityisesti huomiota, sillä alue sijaitsee vedenhankinnan kannalta tärkeällä pohjavesialueella, jolla sijaitsee myös vedenhankinnan kannalta tärkeä pohjavedenottamo sekä mahdollisesti yksityisten kaivoja. Pohjaveden laadun ja määrän riittävää tarkkailua pidetään tärkeänä ja suojakerroksen pohjaveteen nähden tulee olla riittävä.

- toiminta ei saa pilata talousvesikaivojen veden laatua. Talousveden laatuvaatimuksista ja -suosituksista on säädetty sosiaali- ja terveysministeriön asetuksissa (401/2001 ja 1352/2015).

- alueen läheisyydessä on myös muuta maa-ainesten ottotoimintaa. Eri toimijoiden toimintojen ja ottoalueiden yhteisvaikutukset tulisi huomioida.

Lupa- ja valvontavirasto on antanut hakemuksesta 25.3.2026 päivätyn lausunnon, jossa todetaan mm. seuraavaa:

- hakemuksesta poiketen pohjaveden virtaussuunta alueella on epäselvä ja virtaussuunta tulee selvittää.

- alueelle tulee asentaa ainakin yksi pohjavesiputki, josta tarkkaillaan pohjaveden korkeutta ja laatua. Pohjaveden korkeus tulee mitata neljä kertaa vuodessa.

- pohjaveden tarkkailu voidaan toteuttaa hakemuksen mukaisesti.

- viiden metrin suojamaakerros pohjaveteen on riittävä.

- polttoainevarastointiin ja tankkaukseen liittyvät suojaustoimenpiteet on hakemuksessa esitetty sekavasti ja ne tulee täsmentää.

- hanke ei vaikeuta alueen käyttämistä kaavan mukaiseen tarkoitukseen eikä suunnitelman mukainen maa-ainesten otto vaikeuta yleiskaavan toteutumista, jos kaavoihin merkitty ulkoilun runkoreitti on toteutettavissa toisenlaisella linjauksella.

- hakemuksessa ei ole selvitystä luontoarvoista, eikä alueelta ole ilmeisesti olemassa ajantasaista tietoa luontoarvoista.

- luonnonsuojelulain 35 §:n mukaan, jos hanke tai suunnitelma joko yksistään tai yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa todennäköisesti merkittävästi heikentää Natura 2000 -alueen luonnonarvoja, hankkeen toteuttajan tai suunnitelman laatijan on arvioitava vaikutukset asianmukaisella tavalla. Suunnitelma-alue sijaitsee lähimmillään 45 metrin päässä Natura-alueesta ja suunnitellun maa-ainesten ottoalueen lisäksi Natura-alueen läheisyydessä on useampia maa-ainesten ottoalueita, minkä vuoksi yhteisvaikutukset on tarpeen arvioida.

- hakemusta on täydennettävä luontoselvityksellä ja Natura-vaikutusten arvioinnilla sekä selkiytettävä suunnitelma polttoainevuotojen hallinnan toteuttamisesta. Lisäksi hakijan pitää selvittää, mihin suuntaan pohjavesi alueelta virtaa. Kun selvitykset on tehty, ne tulee lähettää Lupa- ja valvontaviraston tarkistettavaksi.

Terveydensuojeluviranomaisen sekä Lupa- ja valvontaviraston lausunnot ovat kokonaisuudessaan lupahakemuksen liitteenä.

HAKIJAN VASTINE MUISTUTUKSIIN JA LAUSUNTOIHIN

Hakijalle varattiin tilaisuus antaa vastineensa lupahakemuksesta annetuista mielipiteistä ja lausunnoista sekä pyydettiin täydentämään hakemusta Lupa- ja valvontaviraston lausunnossaan edellyttämillä selvityksillä.

Täydennyksenään lupahakemukseen hakija toimitti alueesta alkukesällä 2026 tehdyn kasvillisuusselvityksen, Joensuun Urheiluautoilijat ry:n teettämän pohjavesiselvityksen sekä Liperin harjualueselvityksen vuodelta 1997. Natura-vaikutusten selvitystä hakija ei ole teettänyt, koska katsoo, ettei ole velvollinen sellaista tekemään. Hakemuksen mukaisella toiminnalla ei voi edes teoreettisesti olla merkittäviä vaikutuksia Natura-alueeseen. Suunnitelma-

alueen välittömässä läheisyydessä on muitakin maa-ainesten ottoalueita, eikä niiden toiminnanharjoittajia ole velvoitettu tekemään Natura-vaikutusten arviointia. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusperiaatteen mukaan myöskään Kuljetus ja Kuormaus Judin Oy:tä ei voida velvoittaa sellaista tekemään.

Tehdyssä kasvillisuusselvityksessä alueelta ei löydetty uhanalaisia lajeja eikä metsälain tarkoittamia erityisen tärkeitä elinympäristöjä tai luonnonsuojelulain luontotyyppejä. Tehdystä pohjavesiselvityksestä kävi ilmi, että pohjaveden virtaussuunta alueella on luoteeseen, eikä lounaaseen, kuten hakemuksessa on esitetty.

Tehdyt selvitykset lähetettiin tarkastettavaksi Lupa- ja valvontavirastoon, joka 4.8.2026 päivätyllä sähköpostiviestillä totesi lisäselvitykset riittäviksi.

ASIAN RATKAISU

Rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää Kuljetus ja Kuormaus Judin Oy:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan maa- ja ainesten ottamiseen ja ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitetun ympäristöluvan kiviainesten murskaamiseen tilan Lipevaara RN:o 46:34 alueella Liperin kunnan Vaivion kylässä. Lupa myönnetään lupahakemuksen mukaisesti ja seuraavin lupamääräyksin:

1. Maa-ainesten kokonaisottomäärä on enintään 365 000 m^3ktr ja ottoaika kymmenen (10) vuotta.

2. Ottamisalue saa olla enintään ottamissuunnitelmassa esitetyn kokoinen. Ottamisalueen reunat on merkittävä maastoon yläpäästään maastosta hyvin erottuvin maalatuin puupaaluin/kivilohkarein ja tarpeellisin lippusiimoin/nauhoin sekä varoitustauluin.

3. Koskematonta maa-ainesta tulee jättää kaikissa olosuhteissa ylimmän todetun luonnollisen pohjavesipinnan päälle vähintään 5 metriä paksu suojakerros. Pohjaveden korkeustaso on luotettavasti todennettava mittaamalla pohjaveden pinnan taso neljä kertaa vuodessa. Tulokset havainnoista toimitetaan kerran vuodessa Liperin kunnalle.

4. Alin ottamistaso on merkittävä selvästi maastoon. Ottamisalueella on oltava korkokolmio tai vastaava siten, että alin ottamistaso voidaan aina luotettavasti selvittää. Korkokolmio on rakennettava ennen ottamisen aloittamista.

5. Pohjaveden laatua on tarkkailtava säännöllisesti. Ottamisalueelle, vedenottamon suuntaan, tulee asentaa uusi muovinen näytteenottoon soveltuva havaintoputki, josta näytteet otetaan.

   Näyte on otettava toiminnan alussa ja lopussa sekä vuosittain niin, että joka kolmas vuosi tehdään laajempi ja välivuosina suppeampi tutkimus. Laajemmassa tutkimuksessa pohjavedestä analysoidaan haju, sameus, väri, pH, happi, kemiallinen hapenkulutus ($CODM_n$), sähkönjohtavuus,

sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, öljyhiilivedyt (C10-C40); liukoiset pitoisuudet (suodatettu näyte): rauta, mangaani, kadmium, koboltti, kupari, lyijy, nikkeli, seleeni, sinkki ja vanadiini.

Välivuosina pohjavesinäytteestä analysoidaan haju, sameus, väri, happi, pH, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, kloridi, nitraatti, kokonaiskovuus ja $CODM_n$.

6. Toiminta ei saa pilata talousvesikaivojen veden laatua. Talousveden laatuvaatimuksista- ja suosituksista on säädetty sosiaali- ja terveysministeriön asetuksissa 401/2001 ja 1352/2015.

7. Alueella on noudatettava seuraavia toiminta-aikoja:

Murskaus:	ma-pe klo 7-22
Rikotus:	ma-pe klo 8-18
Kuormaaminen ja kuljetus:	ma-pe klo 6-22 ja la klo 7-18.

Arkipyhinä (loppiainen, pitkäperjantai ja pääsiäisen pyhät, vappupäivä, helatorstai, juhannusaatto ja juhannuspäivä, pyhäinpäivä, itsenäisyyspäivä sekä jouluaatto, joulupäivä, tapaninpäivä ja uudenvuodenpäivä) ja viikonloppuisin toimintaa ei saa harjoittaa lukuun ottamatta tienhoidollisia ja kunnossapidon toimenpiteitä.

8. Toiminnasta aiheutuva melutaso ei saa ylittää lähimpien häiriintyvien kohteiden pihamaassa A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 50 dB. Loma-asuntojen pihamaalla päiväohjearvot ovat 45 dB ja yöohjearvo 40 dB.

Tarvittaessa melutasoa tulee mitata ja raja-arvojen ylittyessä ryhtyä toimenpiteisiin haitan pienentämiseksi.

9. Murskain tulee sijoittaa alueen matalimmalle kohdalle käyttäen olemassa olevia rintauksia suojina. Varastokasat tulee sijoittaa siten, että melun ja pölyn leviäminen ehkäistään. Pudotuskorkeus murskaimelta varastokasaan tulee pitää mahdollisimman pienenä.

Murskauksen meluhaitat tulee minimoida käyttämällä tarvittaessa kumituksia, kotelointeja tai muita vastaavia meluntorjuntatoimia.

10. Toiminnasta ei saa aiheutua terveydensuojelulain mukaista terveyshaittaa pölystä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Murskausaseman pölyhaittojen leviäminen ympäristöön tulee tarvittaessa estää joko kastelulla tai päästölähteiden koteloinnilla. Varastokasat ja ajoneuvojen kuormat on tarvittaessa kasteltava. Myös liikenteen pölyhaitat on estettävä tarvittaessa kastelulla. Kasteluun saa käyttää vain puhdasta vettä.

Pölyämistä tulee tarkkailla toiminnan aikana.

11. Öljytuotteita sisältävät säiliöt on sijoitettava kaivualueen ulkopuolelle. Säiliöiden on oltava kaksoisvaipallisia tai ne on varustettava tiiviillä säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla. Öljysäiliöiden säilytyspaikka ja työkoneiden tankkauspaikka on oltava pohjarakenteeltaan nestetiivis ja kaukalomallinen mahdollisten valumien estämiseksi.

    Kaluston huolto, korjaus tai pesu on ottamisalueella ja sen välittömässä läheisyydessä kiellettyä, lukuun ottamatta välttämättömiä akuutteja korjauksia. Huolto- ja korjauspaikat on varattava alueen ulkopuolelle ja ne on suojattava asianmukaisesti.

    Mahdollisten öljyvahinkojen varalta alueella tulee olla öljynimeytysmateriaalia ja riittävä alkusammutuskalusto.

12. Alueelle ei tule pystyttää pysyviä rakenteita tai rakennelmia.

13. Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten toiminnalle on nimettävä vastuuhenkilö, jonka yhteystiedot on ilmoitettava valvovalle viranomaiselle ennen toiminnan aloittamista. Yhteyshenkilön tiedot tulee ilmoittaa myös Joensuun lentoasemalle ja lennonjohtoon. Yhteystiedot on pidettävä ajantasaisina.

14. Jätteiden säilyttäminen ja käsittely on tehtävä niin, ettei niistä aiheudu pölyämistä, roskaantumista, maaperän tai pohjaveden pilaantumisvaaraa eikä terveyshaittaa. Vaaralliset jätteet on säilytettävä tiiviisti suljetuissa, kullekin jätetyypille tarkoitetuissa astioissa, säiliöissä tai pakkauksissa ja varastoitava katetussa ja lukitussa tilassa. Vaarallisia jätteitä luovutettaessa jätteiden siirrosta on laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenevät tiedot vaarallisista jätteistä voimassa olevan jätelain ja -asetuksen mukaisesti.

    Kaivannaisjätteet tulee varastoida ja käsitellä kaivannaisjätehuoltosuunnitelman mukaisesti.

15. Toiminnasta tulee pitää käyttöpäiväkirjaa, joka tulee pyydettäessä esittää ympäristönsuojeluviranomaiselle. Käyttöpäiväkirjaan tulee merkitä ainakin seuraavat tiedot:

- murskausjaksot
- tuotantomäärät ja -lajikkeet
- toiminnassa muodostuneiden jätteiden ja vaarallisten jätteiden laatu, määrä, varastointi ja edelleen toimittaminen
- suoritetut huoltotoimenpiteet
- häiriötilanteet ja onnettomuudet (syy, kestoaika, arvio päästöistä ilmaan, vesiin tai maaperään ja suoritetut toimenpiteet)
- mahdolliset mittaustulokset.

16. Jälkihoito on tehtävä mahdollisuuksien mukaan vaiheittain ottotoiminnan edetessä. Jälkitoimenpiteisiin on kiinnitettävä erityistä huomioita. Ottoaluetta maisemoitaessa voidaan sopiviin kohtiin rinteen yläreunaan

jättää paahdelajistolle sopivia lounaaseen-etelään suuntautuvia paisteisia rinteitä, jotka jätetään metsittämättä.

Jälkihoito suositellaan tehtäväksi mahdollisuuksien mukaan alueelta kuorituilla pintamailla. Ottamisalue on palautettava metsätalouskäyttöön luontaisen metsittymisen lisäksi tarvittaessa istuttamalla.

17. Ottamisalueelle ei saa tuoda maa-aineksia muualta lukuun ottamatta maisemoinnissa mahdollisesti tarvittavaa verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei saa kuitenkaan varastoida alueella.

18. Luvan haltijan on viipymättä ilmoitettava valvontaviranomaiselle toiminnan pysyvästä tai pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, toiminnan valvonnan kannalta olennaisista muutoksista, kuten toiminnan supistamisesta tai laajentamisesta sekä luvanhaltijan vaihtumisesta.

19. Toimintaa ei saa aloittaa, ennen kuin valvova viranomainen on tehnyt hakijan pyynnöstä alueella aloituskatselmuksen. Ottamissuunnitelman ja lupaehtojen noudattamisen seuraamiseksi tulee paikan päällä järjestää tarvittaessa hakijan ja valvontaviranomaisen yhteisiä katselmuksia. Toiminnan loputtua alueella on pidettävä loppukatselmus, jossa todetaan alueen jälkihoidon ja maisemointitöiden riittävyys.

20. Tiedot ottomääristä on vuosittain toimitettava NOTTO-rekisteriin ja Liperin kunnan maankäyttöön.

21. MaL 12 §:n mukaan hakijan on annettava kunnalle pankki- tai vastaava vakuus jälkihoitotöiden suorittamisen vakuudeksi. Vakuuden suuruudeksi määrätään 15 000 euroa. Vakuuden on oltava voimassa vähintään yksi (1) vuosi kauemmin kuin myönnetty lupa. Vakuus tulee asettaa ennen toiminnan aloittamista viipymättä, mikäli toiminta aloitetaan muutoksenhausta huolimatta. Kunta luovuttaa vakuuden pois, kun hakijan pyytämässä lopputarkastuksessa jälkihoitotyöt on todettu kaikilta osin tehdyiksi lupaehtojen mukaisesti.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain (555/1981) 6 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty, eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 §:n mukaan maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista, 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintaan soveltuvan pohjavesialueen veden

laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella on lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Maa-aineslain 3 §:n 4 momentin mukaan ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-aines-esiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asukkaille tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan luvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminta aiheuta terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huononemista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai kohtuutonta rasitusta naapurikiinteistöissä.

Yleiset perustelut lupapäätökselle

Alue on metsätalouskäytössä olevaa mäntyvaltaista metsää ja osa alueen puustosta on hakattu pääosin kokonaan. Suunnitelma-alueella ei ole erityisiä maisemallisia arvoja. Alueen läheisyydessä on olemassa olevia maa-ainesten ottoalueita, joten alueelle suunniteltu toiminta ei poikkea lähiseudun toiminnasta. Ottotoiminnan jälkeen alue maisemoidaan ja palautetaan metsätalouskäyttöön. Ottamistoiminta ei siten aiheuta kauniin maisemakuvan turmeltumista.

Ottamisalue ei sijaitse arvokkaalla kallio- tai harjualueella, eikä tiedossa ole, että alueella olisi harvinaisia kasvilajeja tai uhanalaisia eläimiä. Ottaminen ei siten aiheuta erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista tai huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa.

Ottoalue sijaitsee 1E-luokan pohjavesialueella. Ottotoiminnasta ei aiheudu pohjaveden laadun tai antoisuuden vaarantumista, kun pohjaveteen jätetään riittävä suojakerros ja polttoaineiden sekä koneiden käsittelyssä toimitaan lupamääräysten mukaisesti.

Osa alueesta on kaavoituksessa varattu maa-ainesten ottoon ja osa on maa- ja metsätalousaluetta. Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Ottaminen ei vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen. Ottotoiminnan jälkeen alue palautetaan metsätalouskäyttöön.

Kun noudatetaan lupamääräyksissä annettuja suojaustoimia, kuten ottamisalueen reunojen varustamista lippusiimoin ja varoituskyltein, ei ottotoiminta aiheuta vaaraa asukkaille tai ympäristölle. Pöly- ja meluhaittoja

voidaan torjua murskaimen sijoituksella, kastelulla sekä koneiden ja laitteistojen koteloinneilla.

Ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi, kun ottaminen toteutetaan ottosuunnitelman ja lupamääräysten mukaisesti. Asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty, eikä maa-ainesten ottaminen ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Lupa voidaan näin ollen myöntää.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaan luvassa on annettava määräykset mm. päästöjen rajoittamisesta, maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemisestä sekä jätteiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä. Ympäristönsuojelulain 58 §:n mukaan luvassa on annettava lisäksi tarpeelliset määräykset jätteistä ja jätehuollosta jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamiseksi. Ympäristönsuojelulain 62 §:n mukaisesti tulee myös antaa tarpeelliset määräykset toiminnan ja päästöjen tarkkailusta.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräys 1:
Kokonaisottomäärä ja ottamisaika ovat hakemuksen mukaisia. Maa-aineslain 10 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi vuodeksi.

Lupamääräys 2:
Ottamisalue tulee merkitä maastoon, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene naapurikiinteistöjen puolelle tai laajemmalle alueelle, kuin ottosuunnitelmassa on esitetty.

Lippusiimat/nauhat, suoja-aidat ja varoitustaulut ovat tarpeen työturvallisuuden ja yleisen turvallisuuden vuoksi. Määräyksillä estetään alueella kulkijoille mahdollisesti aiheutuva vaara.

Lupamääräykset 3-6:
Määräykset on asetettu pohjaveden laadun ja määrän turvaamiseksi sekä ottotoiminnan suunnitelmallisen etenemisen turvaamiseksi. Ottotason selkeä merkintä helpottaa sekä valvontaa että itse ottotoimintaa.

Pohjaveden pintaa tulee tarkkailla, jotta saadaan selville pohjaveden pinnan tason vaihteluväli ja maa-ainesoton mahdollinen vaikutus pohjaveteen.

Ottoalue on pohjaveden hankintaan soveltuvaa aluetta. Toimittaessa tärkeällä 1E-luokan pohjavesialueella on lupaehtoihin syytä ottaa määräykset myös pohjaveden laadun tarkkailusta.

Uuden pohjaveden havaintoputken asentaminen on tarpeen, koska alue sijaitsee 1E-luokan pohjavesialueella, jossa sijaitsee Liperin kunnan vedenottamo.

Lupamääräys 7:

Mahdollisten asutukselle aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi toiminnalle on asetettu aikarajat. Toiminta-ajat ovat MURAUS-asetuksen mukaiset.

Lupamääräykset 8-10:
Lupamääräykset on annettu toiminnasta naapureille aiheutuvien melu-, tärinä- ja pölyhaittojen vähentämiseksi. Toiminta ei saa aiheuttaa naapuruussuhdelaissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Annetut melun raja-arvot perustuvat valtioneuvoston päätökseen melutason ohjearvoista (993/1992).

Koska alue sijoittuu pohjavesialueelle, tulee kasteluun käyttää vain puhdasta vettä.

Lupamääräykset 11-13:
Määräykset on annettu maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi. Koska ottoalue sijaitsee 1E-luokan pohjavesialueella, konekaluston sekä polttoaineiden ja muiden haitallisten aineiden käsittelyssä tulee olla erityisen varovainen.

Yhteystietojen ilmoittamisella ja ajantasaisena pitämisellä nopeutetaan yhteydenpitoa toimijaan poikkeuksellisissa tilanteissa.

Lupamääräys 14:
Ympäristönsuojelulain 58 §:n mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset jätteistä ja jätehuollosta. Ympäristönsuojelulain 113 §:n mukaan kaivannaistoimintaa koskevassa ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset kaivannaisjätteestä.

Lupamääräys 15:
Käyttöpäiväkirjan pito on tarpeen toiminnan valvomiseksi.

Lupamääräys 16:
Määräys on annettu, jotta alue sopii ottotoiminnan päätyttyä ympäröivään maisemaan ja alueella on turvallista liikkua. Suositus alueelta kuoritun pintamaan käytöstä tähtää alueen luontaisen kasvillisuuden palauttamiseen. Alueen metsittäminen on tarpeen maisemallisista syistä.

Lupamääräys 17:
Määräys on annettu pohjaveden ja maaperän pilaantumisen ehkäisemiseksi. Muualta tuoduissa maa-aineksissa saattaa olla haitallisia aineita, jotka kulkeutuvat pohjaveteen.

Lupamääräys 18:
Ympäristönsuojelulain mukaan toiminnan muutoksista ja luvanhaltijan vaihtumisesta on ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

Lupamääräys 19:

Lupamääräys selventää maa-ainesten oton valvontaan liittyviä järjestelyjä ja maa-ainesten ottajan velvollisuuksia. Katselmukset perustuvat maa-ainesasetuksen 926/2005 7 §:ään.

Lupamääräys 20:
Maa-aineslain 23 a §:n mukaan luvan haltijan on vuosittain ilmoitettava lupaviranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu.

Lupamääräys 21:
Määräyksellä varmistetaan, että hakija noudattaa lupamääräyksiä ja maisemoi ottamisalueen hyväksytysti ottamisen päätyttyä.

VASTAUKSET LAUSUNTOIHIN JA NAAPURIEN MUISTUTUKSIIN

Lupa- ja valvontaviraston sekä Pohjois-Karjalan Ympäristöterveyden lausunnot sekä kiinteistönomistajien huomautukset on otettu lupamääräyksissä huomioon. Noudattamalla annettuja määräyksiä ottotoiminnasta ei aiheudu pohjaveden laadun tai antoisuuden vaarantumista eikä kohtuutonta rasitusta naapureille.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta
Luvanhakija saa aloittaa hakemuksen mukaisen toiminnan lupapäätöksen mukaisesti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, jos se asettaa Liperin kunnalle lupamääräyksessä 21 osoitetun 15 000 euron vakuuden (YSL 199 §, MAAL 21 §). Vakuus tulee asettaa ennen toiminnan aloittamista. Muutoksenhakutuomioistuin voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon (YSL 201 §, MAAL 21 §).

Koska alue on käsiteltyä metsätalousmaata, eikä suunnitelma-alueella ole erityisiä maisemallisia arvoja, ei ottamistoiminnan arvioida aiheuttavan kauniin maisemakuvan turmeltumista. Alue sijaitsee kaukana häiriintyvistä kohteista, joten toiminnan merkittävimmät ympäristövaikutukset jäävät hyvin paikallisiksi. Toiminta ei myöskään vaikeuta alueenkäyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen.

LUVAN VOIMASSAOLO

Lupa on voimassa 10 vuotta lainvoimaisuudesta lukien. Jos toimintaa tämän jälkeen jatketaan, toiminnanharjoittajan tulee hakea uutta maa-aines- ja ympäristölupaa.

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla tässä luvassa olevia määräyksiä ankarampia määräyksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, asetusta on luvan estämättä noudatettava.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)
Maa-aineslaki (555/1981)
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)
Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920)
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)
Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)

TIEDOTTAMINEN

Liperin kunnan rakennus- ja ympäristölautakunta tiedottaa tästä päätöksestä Liperin kunnan ilmoitustaululla, paikallislehdessä Kotiseutu-uutiset ja kunnan verkkosivuilla.

KÄSITTELYMAKSU

Päätöksestä peritään Liperin elinympäristölautakunnan hyväksymän taksan mukainen maksu lisättynä lupahakemuksen käsittelystä aiheutuneilla kustannuksilla.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusoikeudesta on säädetty ympäristönsuojelulain 191 §:ssä.

Valitusosoitus on liitteenä.

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTO

Päätös: Kuljetus ja Kuormaus Judin Oy

Tiedoksi: Lupa- ja valvontavirasto
Pohjois-Karjalan Ympäristöterveys

Liite rakennus- ja ympäristölautakunnan päätökseen 29.9.2026

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43
PL 204
65101 VAASA
puhelin: 029 56 42611
faksi: 029 56 42760
s-posti: vaasa.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet

Valitusaika

Valitusaika on **7.10.-13.11.2026**. Valitus on toimitettava hallinto-oikeuteen viimeistään kolmantenakymmenentenä (30) päivänä päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen katsotaan tulevan kaikkien asianomaisten tietoon seitsemäntenä päivänä päätöksen julkisesta kuuluttamisesta kunnan verkkosivuilla. Valitusaika päättyy **13.11.2026**.

Valitus ja sen liitteet

Valituskirjelmässä on ilmoitettava
- valittajan nimi, osoite kotikunta ja puhelinnumero
- muutos, joka päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perustelut
- rakennus- ja ympäristölautakunnan päätös valitusosoituksineen alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- tieto siitä, milloin päätös on annettu tiedoksi, esimerkiksi kopio saantitodistuksesta tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimustensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja.

Valituskirjelmä on valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksen toimittaminen perille

Valitusasiakirjat on toimitettava hallinto-oikeudelle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, Itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan kuluessa.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla.